

М. Л. Дружинець,

д-р філол. наук, проф.,

*Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
професор кафедри української мови та мовної підготовки іноземців;*

О. В. Генова,

*заступник директора з навчально-виховної роботи,
вчителька зарубіжної літератури, ПЗЗСО «ІТ СТЕП СКУЛ Одеса»*

РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ДІАЛЕКТИЗМІВ У ПРОЗІ Ю. ВИННИЧУКА: ФОНЕТИЧНІ ЕЛЕМЕНТИ

Статтю присвячено дослідженню наддністрянських діалектних одиниць, зокрема вивченню їхньої індивідуально-авторської специфіки у художній творчості. **Метою розвідки** є обґрунтування специфіки наддністрянських діалектних одиниць та їхніх локальних фонетичних рис у прозовій творчості Ю. Винничука. **Завдання студіювання:** висвітлити специфіку роботи письменника з діалектними одиницями; схарактеризувати фонетичні особливості наддністрянського діалекту та його номінацію; сформувати корпус використаних письменником наддністрянських говіркових одиниць на фонетичному рівні; виявити та схарактеризувати специфіку репрезентації діалектних елементів у прозових творах Ю. Винничука за фонетичним рівнем мовної структури. **Об'єктом дослідження** є мова прозових творів Ю. Винничука, у яких представлені діалектні елементи. **Предмет дослідження** – наддністрянські лексичні діалектизми (зокрема їхні фонетичні особливості) в художніх творах зазначеного письменника. **Джерельною базою** слугували романи Ю. Винничука «Танго смерті», «Мальва Ланда» та збірка оповідань «Вікна застиглого часу».

Дослідження фактичного матеріалу проведене в аспекті синхронії на основі загальнонаукового методу спостереження й опису мовних явищ. Застосовано прийоми зовнішньої та внутрішньої інтерпретації. Специфіку наддністрянських лінгвальних елементів встановлено за допомогою зіставного методу, метод контекстуального аналізу дозволив зафіксувати говіркові риси на всіх мовних рівнях і встановити значення певної лексеми в певному контексті.

Сформовано корпус використаних письменником наддністрянських говіркових одиниць та виокремлено фонетичні одиниці наддністрянського говору (у суфіксі -ськ- звук [с'] переходить у [с]; випадки апокопи; наявність алегроформ; чергування [о] з [і] та [о] з нулем звука; перехід у ненаголошеній позиції [е] в [и]; асиміляція за м'якістю передньоязикових зубних твердих приголосних; регресивна суміжна дисиміляція за способом творення: [чт] > [шт]; перехід [а] в [е] після м'яких і шиплячих приголосних; вживання на початку слова перед голосними протетичних [г], [в]; пере-

хід ненаголошеного [о] в [у]; відсутність вставного [л] після губних; депалаталізація [р]; вживання замість **мй мн**). Доведено, що використані фонетичні лінгвальні елементи достатньо репрезентують наддністрянський говір. Виділені фонетичні діалектизми є категорією стилістичною, їхнє використання підпорядковується художнім установкам – відтворенню природного мовлення героя, вказівці на його приналежність до певної етнографічної групи.

Перспективи подальшого студювання заявленої проблеми вбачаємо у ґрунтовному дослідженні діалектних одиниць у сучасній художній прозі, зокрема наддністрянського говору, оскільки він є одним із найменш досліджуваних у цьому аспекті.

Ключові слова: діалектні елементи, наддністрянські діалектизми, Ю. Винничук, локативні фонетичні одиниці, художній текст.

M. L. Druzhynets,

Doctor of Philology, Professor,

Odesa National University named after I. I. Mechnikov,

*Professor of the Department of Ukrainian Language and
Language Training of Foreigners;*

O. V. Genova,

Deputy Director for Educational Work,

Teacher of Foreign Literature, PTSSO «T STEP SCHOOL Odesa»

REPRESENTATION OF DIALECTISMS IN THE PROSE OF YURIY VYNNYCHUK: PHONETIC ELEMENTS

The article is devoted to the study of the Naddniester dialect units, in particular, to the study of their individual authorial specificity in the fiction. **The purpose of the study** is to substantiate the specifics of the Naddnistrian dialect units and their local phonetic features in the prose works of Yu. Vynnychuk. **Objectives of the study:** to highlight the specifics of the writer's work with dialectal units; to characterize the phonetic features of the Naddnistrian dialect and its nomination; to form a corpus of Naddnistrian dialectal units used by the writer at the phonetic level; to identify and characterize the specifics of the representation of dialectal elements in the prose works of Yu. Vynnychuk at the phonetic level of the language structure. **The object of the study** is the language of Yuriy Vynnychuk's prose works, which contain dialect elements. **The subject of the study** is the Naddnistrian lexical dialects (in particular, their phonetic features) in the works of Y. Vynnychuk. The source material is based on Yuriy Vynnychuk's novels "Tango of Death", "Malva Landa" and the collection of short stories "Windows of Frozen Time".

The study of the factual material was conducted in the aspect of synchrony on the basis of the general scientific method of observation and description of linguistic phenomena.

The methods of external and internal interpretation are applied. The specificity of the Naddnestrrian linguistic elements is established by means of the comparative method, the method of contextual analysis allowed to fix the dialectal features at all language levels and to establish the meaning of a certain lexeme in a certain context.

The corpus of the Naddnestrrian dialectal units used by the writer is formed and the phonetic units of the Naddnestrrian dialect are distinguished (in the suffix -sk- the sound [s'] turns into [s]; cases of apocopy; the presence of alegroforms; alternation of [o] with [i] and [o] with zero sound; transition in unstressed position of [e] to [i]; assimilation by softness of front dental hard consonants; regressive adjacent dissimilation by the method of formation: [чт] > [шт]; transition of [a] to [e] after soft and hissing consonants; use of prothetic [r], [b] at the beginning of the word before vowels; transition of unstressed [o] to [y]; absence of insertive [l] after labial; depalatalization of [p]; use of mn instead of mj). It is proved that the phonetic linguistic elements used are sufficiently representative of the Naddniester dialect. The selected phonetic dialects are a stylistic category; their use is subject to artistic attitudes, i.e., the reproduction of the character's natural speech, an indication of his belonging to a certain ethnographic group.

Prospects for further study of the stated problem are seen in a thorough study of dialect units in contemporary fiction, in particular the Naddniester dialect, since it is one of the least studied in this aspect.

Key words: dialect elements, Naddnistrrian dialects, Yu. Vynnychuk, localized phonetic units, literary text.

Постановка наукової проблеми та її актуальність. Звернення до діалектних джерел національної мови й досі залишається виразною властивістю мовостилію деяких сучасних українських письменників, зокрема С. Андрухович, Ю. Винничука, М. Дочинця, В. Лиса, М. Матіос та ін. **Актуальність** обраної теми зумовлена потребою системного вивчення наддністрянських лінгвальних елементів у прозових творах Ю. Винничука, що дозволить спрогнозувати тенденції взаємодії літературної мови та діалектів у сучасній західноукраїнській літературі.

Метою дослідження є обґрунтування специфіки наддністрянських діалектних одиниць та їхніх локальних фонетичних рис у прозовій творчості Ю. Винничука. Для реалізації зазначеної мети поставлено такі **завдання**: схарактеризувати специфіку роботи письменника з діалектними одиницями; схарактеризувати фонетичні особливості наддністрянського діалекту та його номінацію; сформуувати корпус використаних письменником наддністрянських говіркових одиниць на фонетичному рівні; виявити та схарактеризувати специфіку репрезентації діалектних елементів у прозових творах Ю. Винничука за фонетичним рівнем мовної структури. **Об'єктом дослідження** є мова прозових творів Ю. Винничука, у яких представлені діалектні елементи. **Предмет дослідження** – наддністрянські фонетичні діалектизми в художніх творах зазначеного письменника. **Джерельною базою** слугували романи Ю. Винничука «Танго смерті», «Мальва Ланда» та збірка оповідань «Вікна застиглому часу».

Наукова новизна студіювання полягає в тому, що вперше здійснено докладний аналіз наддністрянських діалектних одиниць у прозі Ю. Винничука, зокрема визначено специфіку їхньої репрезентації в художньому тексті та проаналізовано діалектні елементи фонетичного рівня. Дослідження фактичного матеріалу проведене в аспекті синхронії на основі загальнонаукового методу спостереження й опису мовних явищ. Застосовано прийоми зовнішньої (дослідження діалектних елементів певного рівня мови у зв'язку з елементами інших рівнів і з явищами позамовної дійсності) та внутрішньої (інвентаризація, диференціація та класифікація діалектизмів) інтерпретацій. Метод контекстуального аналізу дозволив зафіксувати говіркові риси на всіх мовних рівнях і встановити значення певної лексики в певному контексті. Специфіку наддністрянських лінгвальних елементів встановлено за допомогою зіставного методу (порівняння мовних одиниць наддністрянського говору та літературної мови).

Теоретичне значення дослідження полягає в узагальненні та поглибленні окремих теоретичних відомостей про діалектизм як стилістичну категорію, зокрема про особливості роботи письменника з діалектними одиницями та способи їхнього тлумачення читачем у процесі читання художнього твору. **Практичне значення** визначається тим, що фактичний матеріал може бути використаний у наукових і навчальних виданнях з лінгвостилістики, історії української літературної мови та діалектології, під час викладання філологічних дисциплін у виші.

Аналіз досліджень проблеми. Питання теоретичного вивчення діалектизмів у мовному дискурсі тривалий час входить до кола наукових інтересів вітчизняних мовознавців, зокрема С. Бевзенка, Й. Дзендзелівського, Ф. Жилка, Б. Кобилянського, І. Ковалика, І. Матвіяса та ін. Серед сучасних досліджень наукові розвідки С. Бибик, К. Глуховцевої, П. Гриценка, В. Грещука, С. Ермоленко, О. Тулузакової та ін., в центрі уваги яких – тенденції та перспективи діалектно-літературної взаємодії, її вплив на сучасну мовну ситуацію та функціонально-стилістичні можливості діалектизмів у літературному творі. Детальне вивчення специфіки використання певного говору авторами, визначення його стилістичних функцій і закономірностей функціонування в українській постмодерній літературі представлено у розвідках таких науковців, як: Ж. Колоїз, Т. Мислива, Л. Пена, Х. Стецик, А. Яворського.

Наддністрянський говір був предметом дослідження багатьох вчених-діалектологів, зокрема І. Верхратського, О. Горбача, Г. Шила, З. Бичка, Х. Стецик та ін. Чимало праць присвячено так званій львівській говірці, яку досліджували українські й польські вчені (Н.Хобзей, Г. Сікора, О. Палінська, Л. Підкуймуха, Я. Рудницький, Я. Янув, З. Курцова, І. Зайфферт-Наука та ін.). Серед лексикографічних праць найбільш ґрунтовними є «Наддністрянський регіональний словник» Г. Шила, «Лексикон львівський: поважно і на жарт» Н. Хобзей, О. Сімович, Т. Ястремської, Г. Дидик-Меуш і діалектні словники окремих наддністрянських говірок О. Горбача тощо.

Виклад основного матеріалу. Однією з проблем, яка тривалий час викликала бурхливі дискусії, є номінація досліджуваного говору: одні дослідники використовуву-

вали назву «наддністрянський говір», а інші – «опільський говір». Уперше номінацію «опільський» було застосовано в картах українських говорів І. Зілинського [9]. Цим самим терміном у своїх працях користувалися М. Лесів, В. Курашкевич, О. Омецінський, М. Наконечний та ін. Польські мовознавці й нині застосовують обидві номінації. К. Дейна одним із перших спробував пояснити мотивацію вживання терміну «опільський говір». За його словами, поняття наддністрянського говору охоплює значну за площею територію, яка включає в себе ще й інші говори. Через це, на думку вченого, доцільніше використовувати назву «опільський говір» [13, с. 142]. Заперечував йому О. Горбач, який наголосив, що Опілля – це назва, яка використовується на позначення «лісисто-горбкуватого Західного Поділля на схід від Львова» [6, с. 157]. Тобто, за твердженням дослідника, означення «опільський» є суто географічним найменуванням. У сучасній українській діалектології загальноприйнятою є назва «наддністрянський говір», хоча деякі вчені в дужках можуть подавати означення «опільський». З. Бичко пропонує повернути термін «опільський говір» із метою зняття та нейтралізації всіх нечіткостей і суперечностей назви «наддністрянський говір» [2, с. 17].

Наддністрянський діалект вирізняється низкою специфічних фонетичних, лексичних і граматичних рис. На рівні фонетики спостерігаються такі особливості:

- сильне «укання», що проявляється в значному зближенні (або й заступленні) ненаголошеного [о] з [у], [у^о] (*рубúти, ву^оби^оремок, гóрлу, гóрлум, тíху* та ін.);
- наголошене [а] після м'яких приголосних часто переходить в [е] (*д'éковати, в'óуч'éта* та ін.), а в позиції перед [й] зближується з [о], зокрема в південній частині наддністрянських говірок (*прóйда, зóвтра, до ў* та ін.);
- приголосні [з'], [с'], [ц'], [дз'] у позиції перед голосними, зокрема перед [і], перед м'якими приголосними (а іноді й перед твердими) і в кінці слів зазнають сильного пом'якшення, набираючи шепелявого відтінку [з'], [с'], [ц'], [дз'], (*с"іно, з"іл'е, ц"іна, з"ит', дз"урá, с"удí та ін., с"віт, ц"віт, дз"вір, нiс"ко, ц"вак, ц"кувáти та ін., дес", шiс"ц"* та ін.);
- непослідовне заступлення [т'] > [к'], [д'] > [г'] (*к'істо, девік', с'к'іна, г'істáти, дві ниг'іл'і* та ін.);
- приголосні [г], [к], [х] пом'якшуються перед [е] (*х'ётрий, лак'ёй, шл'ах'ё* та ін.);
- досить регулярні звукосполучення [гі], [кі], [хі] (*пiск'і, м'ух'і, нóг'і* та ін.);
- дуже поширений приставний [в] (*вóс'ін', ву^оріх, ву^обруч* та ін.), зрідка [й] (*йiнáкша, йiндiк* та ін.), а в окремих словах [л] (*лотава – отава, локун' – окунь* та ін.) [1, с. 219 – 220].

М. Лесів ще зазначає про перетворення [в] на [м] у позиції перед [н] (*дамно, рiмнiяти, рiмнина*) [10, с. 234]. У суфіксах -ськ-, -цьк-, -ецьк- приголосні [с'], [ц'] переходять у відповідні тверді приголосні [с], [ц] (*густударска, польска, люцкиий, німецкиий, дiвоцкиий, войско, дiтиска, пасувиско, хлупчиско, вдувец* тощо) [8, с. 111 – 112]. Це явище також виокремлює К. Дейна у своїй праці про українські говірки Тернопільщини [13, с. 39 – 41]. В. Грещук засвідчує спорадичну заміну [ч] на [ц] у сполучнику чи [7, с. 94].

У прозових творах Ю. Винничука наявна істотна кількість діалектизмів, які відрізняються на рівні фонетики. Х. Стецик виокремлює низку фонетичних особливостей діалектних елементів у мовленні персонажів досліджуваних романів і повістей:

- Голосний [а] переходить в [е] після м'яких і шиплячих приголосних: **вибачєсє** («Горілка і хліб зі салом – то я, вам скажу, най мене Бог **вибачєсє**, наша трійця» [5, с. 64]), **почєтку** («Та, видите, пане Лук'яне, що я від самого **почєтку** воїни кужнісінький день записую всіх німаків ду зошита» [3, с. 125]), **тежко** («Коли я на світанку чую ваш голос, то так, гейби я випив півлітра моцної кави і вже готовий іти **тежко** працювати» [5, с. 63]), **стрілєти** («<...> і я, грішний, так само трохи, тойво, стріляв до них, бо мусив **стрілєти** <...>» [3, с. 193]).
- На початку слова перед голосними вжито протетичні [г], [в]: **гиндик** («Шиють одяг, перуть, куховарять, прибирають, розводять курей, **гиндиків**, кролів, свиней тощо» [4, с. 396]), **вуздрит** («Та він як тебе **вуздрит**, то голову згубє» [3, с. 174]).
- Ненаголошений [о] переходить в [у]: **рубота** («...тамечки во така прусвітянська в нас **рубота** є» [5, с. 74]), **худити** («Та знаєш, та то так ни можна ду читальні ни **худити**» [5, с. 74]), **пурєдні** («І то є **пурєдні** люди, нє?» [5, с. 64]), **гуспударці** («Нє – шоб діти ся бавили, а то є річ незамінна в хатній **гуспударці**» [5, с. 49]).
- В окремих словах відсутній вставний [л] після губних: **люб'ю** («За що я вас **люб'ю**, пане Лук'яне, то за то, жи нігди з дурного Миця сі не смієте» [3, с. 125]), **роб'ю** («Нє-є, я вже як шось **роб'ю**, то **роб'ю** на совішьть» [3, с. 190]).
- Звук [р] депалаталізується там, де в літературній мові виступає м'яким: **віру** («А я не **віру** ні в «там», ні в чарівниць, ані в яке інше чортовиння» [3, с. 195]), **говор'ю** («Я знаю, що **говор'ю**» [3, с. 189]).
- Замість літературного звукосполучення **мй** вживається **мн**: сі **опамнятали** («...дав туркам такого шпіца в дупу, жи ті сі аж під Стамбулом **опамнятали**, ая» [3, с. 144]), **памнятаю** («Я там не **памнятаю**, коли він счєз» [3, с. 200]) [11, с. 45].
- Результати дослідження прозових творів Ю. Винничука дозволяють доповнити фонетичні особливості діалектизмів, запропонованих Х. Стецик, тому вважаємо за потрібне додати низку специфічних рис:
- У суфіксі -ськ- звук [с'] переходить у [с]: **людиска** («Так направду, то цілком незле, жи **людиска** троха вмирают, нє?» [5, с. 121]), **сов'єтска** («Нєх жиє **Сов'єтска** Україна!» [5, с. 259]).
- Зустрічаються випадки апокопи, зокрема опускання кінцевого складу: **тре** («**Тре** піску? Піску **тре!**» [5, с. 42]), **мо'** («А **мо'**, я тебе, Антоську, на плечі возьму, га?» [3, с. 159]), **мож** («То власне в тих останніх звертаєсі до Ісуса, але в жоднім випадку не **мож** згадувати Ісуса, коли маєш когось причару-

вати, чи розсварити...» [3, с. 38]), **чо'** («*Ти чо'* до старшого руки простягаєш?» [3, с. 187]).

- Наявність алегроформ – скорочених й стягнених форм слів і словосполучень, що виникають у розмовній мові при прискореному темпі мовлення [12, с. 18]: **ці'ручки** («*Ці'ручки, пані інжинірова*» [5, с. 143]), **все 'дно** («*Та це Володька у мене й стибрив перші рядки, бо ж я цього вірша все 'дно не міг видрукувати*» [3, с. 93]), **Слава Йсу** («*...вчора йшов попри мене та й каже, Слава Йсу, а я – Слава Навіки – і отерпла, і заціпило мене...*» [5, с. 61]).
- Чергування [о] з [і] та [о] з нулем звука: **войсько** («*Войсько польське на роверах єще моцне, як хулера!*» [5, с. 239]), **войну** («*Чи не були би-сьте, пане президент, такий ласкавий, аби нарешті припинити тоту вашу холодну войну, бо нам більше, бігме, терпцю нема*» [3, с. 192]), **хтів** («*Але хтів би-м зобачити того сміливця, що так водить за носа аж дві великі організації*» [3, с. 72]).
- Перехід у ненаголошеній позиції [е] в [и], що в обстежених творах закріплено на письмі: **пирисиділи** («*Вчора була проба, та во прийшла пуліція та й нас всіх накрила, та й ми всі во так пирисиділи в криміналі, ая!*» [5, с. 73]), **ни, сі вчипила** («*Яких дівок? Дівки там ни були Та шо ти сі вчипила?*» [5, с. 74]), **більши, міні** («*Більши міні ані на крок до читальні!*» [5, с. 74]), **нима** («*Худи раз зі мною, во, тай пубачиш, жи то жадної паскудної руботи нима...*» [5, с. 74]).
- Вимовна норма засвідчує асиміляцію за м'якістю передньоязикових зубних твердих приголосних перед відповідними м'якими, але в літературній мові це явище не відбивається орфографічно. У мові творів Ю. Винничука перехід звука [с] у [с'] перед м'якими та напівпом'якшеними приголосними закріплено на письмі, що вважаємо особливістю діалектного характеру. Скажімо, **свѣжого** («*Хтів-єс свѣжого люфту! Маєш!*» [5, с. 240]), **свѣрка** («*Бумблякевич дивився на нього, як на свѣрка, врешті розвернувся і покинув кабінет, траснувши дверима*» [4, с. 219]), **сълічну** («*Бачите, вишила ту якусь панну таку сълічну, палац і ставочок із лебедями*» [4, с. 555]), **съліпундри** («*Розкрий съліпундри!*» [5, с. 95]).
- Регресивна суміжна дисиміляція за способом творення: [чт] > [шт], напр., **штири** («*Всіх нас то чекає. Штири дошки і землі трошки...*» [5, с. 121]); [кт] > [хт], напр., **дохтур** («*Вже тя дохтур випатрав*» [3, с. 157]); регресивна суміжна дисиміляція за місцем творення: [д'ц'] > [йц'], напр., **вісімнайцятий** («*Не варнякай дурниць! Ти, тумане вісімнайцятий!*» [3, с. 122]), **трийцять** («*Мільдую слухняно ранених сто і трийцять*» [3, с. 126]).

Висновки та перспективи дослідження. Отже, використані фонетичні лінгвальні елементи (твердий [с] у суфіксі -ськ-; випадки апокопи; наявність алегроформ; перехід у ненаголошеній позиції [е] в [и]; асиміляція за м'якістю передньоязикових зубних твердих приголосних; регресивна суміжна дисиміляція за способом творення: [чт] > [шт]; перехід [а] в [е] після м'яких і шиплячих приголосних; вживання

на початку слова перед голосними протетичних [г], [в]; перехід ненаголошеного [о] в [у]; відсутність вставного [л] після губних; депалаталізація [р]; вживання замість **мй мн та ін.**) у мові творів Ю. Винничука достатньо репрезентують наддністрянський говір. Виділені фонетичні діалектизми є категорією стилістичною, їхнє використання підпорядковується художнім установкам – відтворенню природного мовлення героя, вказівці на його приналежність до певної етнографічної групи.

Перспективи подальшого студіювання заявленої проблеми вбачаємо у ґрунтовному дослідженні діалектних одиниць у сучасній художній прозі, які за своїми рисами належать до наддністрянського говору, оскільки він є одним із найменш досліджуваних у цьому аспекті.

Література

1. Бевзенко С. П. Українська діалектологія. Київ: Вища шк., 1980. 247 с.
2. Бичко З. М. «Наддністрянський діалект». Чи існують варіанти його найменування? *Волинь-Житомирщина. Історико-філологічний збірник з регіональних проблем* Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2015. Вип. 26. С. 15-17.
3. Винничук Ю. П. Вікна застиглого часу: оповідання та повість. Львів: ЛА «Піраміда», 2012. 208 с.
4. Винничук Ю. П. Мальва Ланда. Харків: Фоліо, 2018. 602 с.
5. Винничук Ю. П. Танго смерті. Харків: Фоліо, 2015. 79 с.
6. Горбач О. Д. Говірка Комарна й Комарнянщини. Діалектологія: зібрані статті. Мюнхен: УВУ, 1993. С. 157-172.
7. Грещук В. В. Наддністрянський діалект у мові новел та оповідань Богдана Голода. Рідне слово в етнокультурному вимірі. Дрогобич: Посвіт, 2011. С. 93-102.
8. Жилко Ф. Т. Нариси з діалектології сучасної української мови. Київ: Рад. школа, 1966. 316 с.
9. Зілинський І. М. Проба упорядкування українських говорів. *Записки НТШ*. Львів, 1914. Т. 117 – 118. С. 333-375.
10. Лесів М. Українські говірки у Польщі. Варшава: Український архів, 1997. 492 с.
11. Стецик Х. М. Типологія взаємодії літературної мови і наддністрянського діалекту в українській художній прозі. *Гуманітарна освіта у технічних вищих навчальних закладах*. 2019. Вип. 40. С. 44-49.
12. Українська мова: Енциклопедія. Київ: Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2000. 752 с.
13. *Dejna K. Gwary ukraińskie Tarnopolszczyzny. Wrocław, 1957. s. 142.*

References

1. Bevzenko, S. P. (1980), *Ukrainian dialectology [Ukrainska dialektolohiia]*, Vyshcha shk., Kyiv, 247 p.
2. Bychko, Z. M. (2015), "Naddnistrian dialect". *Are there any variants of its name? [«Naddnistrianskyi dialekt». Chy isnuut varianty yoho naimenuvannia?]* Volyn-Zhy-

- tomyrshchyna. *Istoryko-filolohichniy zbirnyk z rehionalnykh problem*, Vyd-vo ZhDU im. Ivana Franka, Zhytomyr, Vyp. 26, pp. 15-17.
3. Vynnychuk, Yu. P. (2012), *Windows of frozen time: short stories and a novel* [Vikna zastyhloho chasu: opovidannia ta povist], LA «Piramida», Lviv, 208 p.
  4. Vynnychuk, Yu. P. (2018), *Malva Landa* [Malva Landa], Folio, Kharkiv, 602 p.
  5. Vynnychuk, Yu. P. (2015), *The Tango of Death* [Tango smertij], Folio, Kharkiv, 79 p.
  6. Horbach, O. D. (1993), *The dialect of Komarna and Komarnyansky district* [Hovirka Komarna y Komarnianshchyny]. *Dialektolohiia: zibrani statti*, UVU, Miunkhen, pp. 157-172.
  7. Greshchuk, V. V. (2011), *Naddnistrrian dialect in the language of Bohdan Holod's short stories* [Naddnistriianskyi dialekt u movi novel ta opovidan Bohdana Holoda]. *Ridne slovo v etnokulturnomu vymiri*, Posvit, Drohobych, pp. 93-102.
  8. Zhylko, F. T. (1966), *Essays on the dialectology of the modern Ukrainian language* [Narysy z dialektolohii suchasnoi ukrainskoi movy], Rad. shkola, Kyiv, 316 p.
  9. Zilynskyi, I. M. (1914), *An attempt to organize Ukrainian dialects* [Proba uporiadkuvannia ukrainskykh hovoriv]. *Zapysky NTSh*. Lviv, T. 117-118, pp. 333-375.
  10. Lesiv, M. (1997), *Ukrainian dialects in Poland* [Ukrainski hoviryky u Polshchij], Ukrain-skyi arkhiv, Varshava, 492 p.
  11. Stetsyk, Kh. M. (2019), *Typology of Interaction between the Literary Language and the Naddniester Dialect in Ukrainian Fiction* [Typolohiia vzaiemodii literaturnoi movy i naddnistrrianskoho dialektu v ukrainskii khudozhnii prozi]. *Humanitarna osvita u tekhnichnykh vyshchykh navchalnykh zakladakh*, Vyp. 40, pp. 44-49.
  12. *Ukrainian language Encyclopedia* [Ukrainska mova: Entsyklopediia] (2000), Ukrain-ska entsyklopediia im. M. P. Bazhana, Kyiv, 752 p.
  13. Dejna, K. (1957), *Gwary ukraińskie Tarnopolszczyzny*. Wrocław, p. 142.